T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ESKİŞEHİR TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

www.balioglu.net

2020 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00
www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr
İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 9
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 9
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 10
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 10
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 13
7. DENETİM BULGULARI 13

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Teşkilat Yapısı 3
Tablo 2:İdari Personel Sayıları 4
Tablo 3: İşçi ve Sözleşmeli Personel Sayıları 4
Tablo 4: Akademik Personel Sayıları 4
Tablo 5: 2020 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu 5
Tablo 6: 2020 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu 6
Tablo 7: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri 6
Tablo 8: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri 7
Tablo 9: 2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu 7
Tablo 10: Geçici Kabul Noksanları Kesintisi Tablosu 15
Tablo 11: Değer Artırıcı Harcamalar Tablosu 19

www.balioglu.net

KISALTMALAR

ATAP A.Ş.: Anadolu Teknoloji Araştırma Parkı A.Ş.

AVM: Alış Veriş Merkezi

BAP: Bilimsel Araştırma Projesi

BMKYS: Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi

ESTÜ: Eskişehir Teknik Üniversitesi

ETGB: Eskişehir Teknoloji Geliştirme Bölgesi

SGK: Sosyal Güvenlik Kurumu

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Geçici Kabul Noksanları Kesintilerinin Muhasebeleştirilmemesi

2. Kütüphane Veri Tabanı Abonelik Hizmetlerinin Haklar Hesabında İzlenmeyip Doğrudan Giderleştirilmesi

3. Tadilat ve Onarım İşleri Kapsamında Yapılan Değer Artırıcı Harcamaların Maddi Duran Varlıkların Maliyet Bedeline Eklenmeyip Doğrudan Giderleştirilmesi

4. Taşınmaz Kaydına İlişkin Form ve Cetvellerin Tamamlanmaması ve Taşınmaz Değerlerinin Mali Tablolara Yansıtılmaması

5. Bilançoda Döner Sermaye İşletmesi'ne Yatırılan Sermaye Tutarının Hatalı Gösterilmesi

6. Üniversitenin Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Ödenmemiş Borçlarının Mali Tablolarda Gösterilmemesi

www.balioglu.net

B. Diğer Bulgular

1. Üniversite Mülkiyetinde Bulunan Ticari İşletmelerin Pazarlık Usulüyle Kiraya Verilmesi

2. Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumları Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği Hükümlerine Aykırı Atama Yapılması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Eskişehir Teknik Üniversitesi Anayasa'nın yukarıda yer verilen hükmüne istinaden 18.05.2018 tarihli ve 30425 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7141 sayılı Kanun ile kurulmuştur.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir.

www.balioglu.net

Bu Kanun'un 12'nci maddesinde Yükseköğretim Kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunu'dur. Bunların dışında üniversitelerin faaliyetlerini yürütürken tabi oldukları mevzuat ise başta 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu, 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun olmak üzere, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile diğer ilgili mevzuattır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Eskişehir Teknik Üniversitesi akademik ve idari birimlerden oluşmaktadır.

Akademik yapısı Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, Fakülte Dekanlıkları, Yüksekokul Müdürlükleri, Enstitü Müdürlükleri ile Araştırma ve Uygulama Merkezlerinden oluşmaktadır.

Üniversitenin idari yapısında ise; Rektör, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, Rektör Danışmanları, Genel Sekreterlik, İç Denetim Başkanlığı, Kurumsal Gelişim ve Planlama Direktörlüğü, Koordinatörlükler, Daire Başkanlıkları, Hukuk Müşavirliği, Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü, Şube Müdürlükleri, bazı Komisyon ve Kurullar ve Birimler/Bölümler/Koordinatörlükler/ofisler bulunmaktadır. Bunların yanı sıra, Dış Danışma Kurulu, Öğrenci Dekanlığı, Araştırma ve Lisansüstü Süreçler Direktörlüğü ve Kurumsal Gelişim ve Planlama Direktörlüğü gibi yapılanmalar mevcuttur.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadırlar.

Üniversitenin akademik karar organı Senato olup; Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır

Eskişehir Teknik Üniversitesi bünyesinde İki Eylül Kampüsü, Porsuk Kampüsü ve Borabey Kampüsü olmak üzere üç kampüs mevcuttur. 5 fakülte, 3 enstitü, 2 meslek yüksekokulu ve 4 ygulama ve araştırma merkezi bulunmaktadır. Ayrıca, Anadolu Üniversitesi Yunusemre Kampüsü içerisinde Fen Fakültesi ve Mimarlık ve Tasarım Fakültesi eğitim ve öğretim faaliyetlerini sürdürmektedir. Borabey Kampüsü içerisinde sosyal tesis binası ve Eskişehir Teknik Üniversitesi Yunusemre Gözlemevi Araştırma ve Eğitim Laboratuvarları yer almaktadır.

Eskişehir Teknik Üniversitesi akademik ve idari birimlerine ilişkin teşkilat şeması aşağıdaki gibidir.

www.balioglu.net

Tablo 1: Teşkilat Yapısı

I. İdari Birimler	II. Akademik Birimler
• Rektör • Rektör Yardımcıları • Genel Sekreter • Senato • Yönetim Kurulu • Rektör Danışmanları • Öğrenci Dekanlığı • Araştırma ve Lisansüstü Süreçler Direktörlüğü • İç Denetim Başkanlığı • Kurumsal Gelişim ve Planlama Direktörlüğü • Hukuk Müşavirliği • Bilgi İşlem Daire Başkanlığı • İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı • Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı • Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı • Personel Daire Başkanlığı • Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı • Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı • Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı • Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü • Komisyonlar/Kurullar • Dış Danışma Kurulu • BAP Komisyonu • Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulları • Kalite Komisyonu • Mevzuat Komisyonu • Sürdürülebilir Eko kampüs Komisyonu • Politika ve İstişare Kurulları • Toplumsal Sosyal Sorumluluk Komisyonu • Birimler/Bölümler/Koordinatörlükler/Ofisler • BAP Koordinasyon Birimi • Engelli Destek Birimi • İnsan Kaynakları Yönetimi Birimi • Kurumsal İletişim Birimi • Ortak Dersler Bölümü • Öğrenme-Öğretme Gelişimi Birimi • ÖYP Kurum Koordinatörlüğü • Psikolojik Danışma ve Rehberlik Birimi • Uluslararası İlişkiler Birimi • Teknoloji Transfer Ofisi	• Rektör • Rektör Yardımcısı • Genel Sekreter **Fakülteler:** • Fen Fakültesi • Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi o Havaalanı İşletmesi o Hava Aracı Bakım İşletmesi • Mimarlık ve Tasarım Fakültesi • Mühendislik Fakültesi • Spor Bilimleri Fakültesi **Enstitüler:** • Lisansüstü Eğitim Enstitüsü • Ulaştırma Bilimleri Enstitüsü • Yer ve Uzay Bilimleri Enstitüsü **Meslek Yüksekokulları:** • Porsuk Meslek Yüksekokulu • Ulaştırma Meslek Yüksekokulu **Uygulama ve Araştırma Merkezleri:** • Açık ve Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi • Çevre Sorunları Uygulama ve Araştırma Merkezi • İleri Teknolojiler Uygulama ve Araştırma Merkezi • Sivil Havacılık Uygulama ve Araştırma Merkezi

Üniversitede 2020 yılsonu itibariyle akademik ve idari personel sayısı toplam 1.418'dir. Bu personelden 667 kadrolu akademik personel, 5 yabancı uyruklu sözleşmeli akademik personel, 230 idari personel, 521 sözleşmeli idari personel ve işçi kadrosunda idari personel bulunmaktadır.

www.balioglu.net

Tablo 2:İdari Personel Sayıları

	Dolu	Boş	TOPLAM
Genel İdari Hizmetler	117	167	284
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	9	16	25
Teknik Hizmetleri Sınıfı	63	24	87
Avukatlık Hizmetleri	2	2	4
Yardımcı Hizmetli	39	23	62
Toplam	**230**	**232**	**462**

Tablo 3: İşçi ve Sözleşmeli Personel Sayıları

	Dolu	Boş	TOPLAM
657 Sayılı Kanun 4/b	54	189	243
Temizlik İşçisi (696 SKHK)	162	-	162
Koruma ve Güvenlik İşçisi (696 SKHK)	173	-	173
Teknik İşçi (696 SKHK)	26	-	26
Büro İşçisi (696 SKHK)	90	-	90
Geçici İşçi	9	-	9
Daimi İşçi	7	-	7
Toplam	**521**	**189**	**710**

Tablo 4: Akademik Personel Sayıları

Unvan	**Kadroların Doluluk Durumu**			**İstihdam Şekli**	
	Dolu	Boş	Toplam	Tam zamanlı	Yarı zamanlı
Profesör	164	36	200	Tam zamanlı	
Doçent	73	70	143	Tam zamanlı	
Dr. Öğretim Üyesi	166	139	305	Tam zamanlı	
Öğretim Görevlisi	118	88	206	Tam zamanlı	
Araştırma Görevlisi	146	143	289	Tam zamanlı	
Toplam	667	476	1.143	Tam zamanlı	
*Not: Doktora ve yüksek lisans yapmak için Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından Üniversiteye kadrosu geçici olarak tahsis edilen Araştırma Görevlisi sayısı 38'dir ve Üniversitede görev yapan Yabancı uyruklu akademik personel sayısı 5'tir. Bu sayılar yukarıda belirtilen Akademik Personel Dolu-Boş sayısına dâhil değildir.					

Üniversitenin diğer kurum ve kuruluşlarla ilişkisi:

Yükseköğretim Kurulu, Yükseköğretim kurumlarının öğretimini ve bilimsel araştırma faaliyetlerini planlamak düzenlemek, yönetmek, denetlemek, üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmakla görevlidir.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu, Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim yetkisine sahiptir.

Üniversitelerce hazırlanan bütçeler, Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, **T.C. Milli Eğitim**

www.balioglu.net

Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak yürürlüğe konulmaktadır.

1.3. Mali Yapı

"Özel Bütçeli İdare" olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 5436 sayılı Kanun'un 12'nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve özgelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 170.520.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine, yıl içinde 24.418.952,23 TL ödenek eklenmiş ve toplam tahsis edilen ödenek 194.938.952,23 TL'ye ulaşmış olup, ödeneğin %96,81'i yani 188.712.443,67 TL'si kullanılmıştır.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2020 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleşmeleri aşağıda gösterilmiştir:

www.balioglu.net

Tablo 5: 2020 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

Ekonomik Kod	Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcanan (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Giderleri İçindeki Payı (%)
01-Personel Giderleri	122.398.000,00	133.446.024,00	131.572.562,20	98,60	69,72
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	20.418.000,00	22.804.926,00	22.290.050,99	97,74	11,81
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	11.432.000,00	19.427.904,48	17.292.854,53	89,01	9,16
05-Cari Transferler	3.720.000,00	6.706.097,75	6.443.126,57	96,07	3,42
06-Sermaye Giderleri	12.552.000,00	12.554.000,00	11.113.849,38	88,53	5,89
TOPLAM	**170.520.000,00**	**194.938.952,23**	**188.712.443,67**	**96,81**	**100,00**

Buna göre 2020 yılında bütçe giderleri kurum başlangıç ödeneğine oranla %9,33 artışla ve toplam ödeneğe göre % 96,81 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Üniversitede Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu destekleri / Erasmus Değişim Programı / Farabi Değişim Programı /Avrupa Birliği hibe işlemleri olmak üzere 2020 yılı için toplam 5.210.456,96 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2020 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır:

Tablo 6: 2020 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Ekonomik Kodu	Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Gelirleri İçindeki Payı (%)
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	170.000,00	2.792.949,29	1.642,91	1,43
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	165.229.000,00	180.767.066,20	109,40	92,74
05-Diğer Gelirler	5.121.000,00	11.381.256,45	222,25	5,83
TOPLAM	**170.520.000,00**	**194.941.271,94**	**114,32**	**100,00**

Gelirler içerisinde hazine yardımı önemli bir paya sahiptir. 165.229.000,00 TL öngörülen tutar %7,90 artışla 178.278.000,00 TL gerçekleşmiştir. 2.489.066,20 TL Yükseköğretim Kurumundan alınan ve burs niteliğinde ödemesi yapılan gelirler olarak hesaplara alınmıştır. Teşebbüs ve mülkiyet gelirleri içinde %95,38 oranla 2.663.996,14 TL öğrenci gelirleri olup, 774.998,00 TL taşınmaz kira gelirleri ve sosyal tesis gelirlerinden oluşmaktadır. Diğer gelirler arasında %17,57 oranla 2.000.000,00 TL Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünden Derslik ve Merkezi Birimler Projesinde kullanılmak üzere, %47,52 oranla 5.408.790,80 TL Hazine ve Maliye Bakanlığından Öğrenci Katkı Payı Telafi Gelirleri olarak, %9,98 oranla 1.135.931,76 TL Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünden Bilimsel Araştırma Proje gelirleri olarak, %9,17 oranla 1.044.018,14 TL Mevduat Faizi Gelirleri olarak gerçekleşmiştir. Tüm gelirler içerisinde %0,17 oranla 19.463,83 TL Red ve İade olarak ödemesi yapılmıştır.

Üniversitenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 7: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	24.763.996,96	109.439.852,77	131.572.562,20	342	20
SGK Devlet Prim Giderleri	3.693.921,53	18.356.843,34	22.290.050,99	397	21
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	4.583.948,71	18.958.994,76	17.292.854,53	314	-9
Cari Transferler	406.179,57	5.098.185,12	6.443.126,57	1155	26
Sermaye Giderleri	927.794,87	8.436.503,13	11.113.849,38	809	32

www.balioglu.net

Toplam	**34.375.841,64**	**160.290.379,12**	**188.712.443,67**	**366**	**18**

Tablo 8: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.601.185,90	2.783.376,32	2.812.413,12	74	1
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	33.925.339,98	155.079.422,00	180.767.066,20	357	17
Diğer Gelirler	6.484.263,50	7.762.685,98	11.381.256,45	20	47
Toplam	**42.010.789,38**	**165.625.484,30**	**194.960.735,77**	**294**	**18**
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	18.036,00	24.677,40	19.463,83	37	-21
Net Toplam	**41.992.753,38**	**165.600.806,90**	**194.941.271,94**	**294**	**18**

Üniversite, 18.05.2018 tarihli ve 30425 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7141 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un Ek 193'üncü maddesi uyarınca kurulmuştur. 2018 Eylül ayı itibarıyla ödenekleri aktarılmış ve harcama yapılmaya başlanmıştır. Bu nedenle 2018 ve 2019 yılları arasında değişim oranları yıllık harcama ve gelir gerçekleşmesi olmadığından fazla görünmektedir.

www.balioglu.net

Dönem faaliyet geliri 217.088.581,71 TL, faaliyet gideri ise 242.058.520,67 TL olan Üniversite'nin, 2020 yılını 27.553.926,17 TL olumsuz faaliyet sonucu ile tamamladığı anlaşılmıştır.

Tablo 9: 2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

Faaliyet Giderleri	Faaliyet Gelirleri	İndirim, İade, Iskonto Toplamı	Net gelir	Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu
242.058.520,67	217.088.581,71	2.583.987,21	214.504.594,50	27.553.926,17

Eskişehir Teknik Üniversitesi merkezi yönetim bütçesi içerisinde yer alan özel bütçeli bir kamu idaresi olmakla birlikte 5018 sayılı Kanun'da tanımlanan bütçe türleri dışında kalan döner sermaye işletmesi bütçesi de kaynakları arasında yer almaktadır.

Eskişehir Teknik Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2020 yılını 1.331.939,21 TL dönem zararı ile kapatmıştır.

Kamu idare bütçesi içinde yer almayan iktisadi işletme, sosyal tesis vb. kuruluş bulunmamaktadır.

Eskişehir Teknoloji Geliştirme Bölgesi'nin (ETGB) yönetici şirketi Anadolu Teknoloji Araştırma Parkı A.Ş (ATAP A.Ş), Birleşmiş Milletler Kalkınma İçin Bilim ve Teknoloji Fonu'ndan aldığı destek ile 18 Eylül 1990 yılında kurulmuştur. ATAP A.Ş Türkiye'de kurulan ilk Teknoloji Geliştirme Bölgesi yönetici şirketidir. Söz konusu şirket, 10.04.2003 tarih ve 25075 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, 22.03.2003 tarih ve 2003/5390 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuştur. Üniversite, sermayesi 4.000.000,00 TL olan ATAP San. ve Tic. A.Ş.'ye 100 adet hisse ve 50,00 TL sermaye ile %0,0012500 oranında ortaktır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Kamu İdaresi, Kanun'un 80'inci maddesinin T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup, bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

www.balioglu.net

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanmaktadır. Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi (BMKYS) Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kurum bütçesinin takibi ve muhasebe işlemleri, Genel Sekreterliğe bağlı olarak faaliyet gösteren Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Kamu İdarelerinin Kesin Hesaplarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca kesin hesap cetvel ve belgeleri, strateji geliştirme birimi tarafından bütçe uygulamasına esas muhasebe kayıtları dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Kuruma ilişkin mali istatistikler ise 5018 sayılı Kanun kapsamında T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe

Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

www.balioglu.net

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının

güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

www.balioglu.net

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 5'inci kısmında kamusal kurumsal iç kontrol ile ilgili hükümler yer almaktadır. Kanun'un 55'inci maddesinde "*İç kontrol; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür*"

şeklinde tanımlanmış; izleyen maddelerde İç Kontrol'ün amacı, yapısı, işleyişi, ön mali kontrol, iç denetim gibi hususlara yer verilerek kamuda iç kontrolün çerçevesi ortaya konmuştur. Üniversite'nin iç kontrol sistemi bu Kanun ve Kanun'a dayanan alt düzenlemeler bağlanımda incelenmiş ve denetim sonuçları aşağıda açıklanmıştır.

Olumlu Yönler

- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 7'nci maddesi ile İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'ın 7'nci maddesine göre oluşturulması ve yürürlüğe konması gereken kurumsal organizasyon şeması, temel yetki ve sorumluluk dağılımı, hesap verebilirlik ve uygun raporlama ilişkisini gösterecek şekilde oluşturulmuştur. Ayrıca, Eskişehir Teknik Üniversitesi Elektronik Belge Yönetim Sistemi ve İmza Yetki Yönergesi ve görev tanımları ile görev, yetki ve sorumluluklar tüm personel için açık olarak tanımlanmıştır.

- İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesine göre oluşturulması gereken iş akış süreçlerine ilişkin çizelgeler mevcut olup, gereklilik halinde güncellenmektedir.

- Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği standart 4.2'ye göre üst yönetici tarafından personele bildirilmesi gereken kişilere ait görev ve yetkilere ait sorumluluklar ve sınırlar Eskişehir Teknik Üniversitesi Elektronik Belge Yönetim Sistemi, İmza Yetki Yönergesi ve kurum içi yazışmalar vasıtasıyla personele bildirilmektedir.

- İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'ın 15'inci maddesi ile Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği Standart 9'a göre kurumlarda görevlendirmelerde uygulanması gereken görevler ayrılığı ilkesinin Üniversite'nin henüz 2018 yılında kurulmuş (Anadolu Üniversitesi'nden ayrılmış) olması nedeniyle personel sayısının yetersizliği bakımından zorluk yaşanmakla birlikte riskli görülen alanlarda işlemlerin kaydedilmesi, yetkilendirilmesi ve onaylanmasına ilişkin sorumlulukların birbirinden ayrılması hususuna özen gösterildiği tespit edilmiştir.

- 5018 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesine göre hazırlanması gereken kurumsal Stratejik Plan 2021 - 2025 dönemini kapsayacak şekilde zamanında hazırlanmış ve yayınlanmıştır. Stratejik Plan 2021 yılında uygulanmaya başlanacağından 2020 yılı Performans Programı hazırlanmamıştır.

- 5018 Sayılı Kanun'un 55, 56, 57 ve 58'inci maddeleri ile İç Kontrol ve Ön Malî

www.balioglu.net

Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'ın 10, 11, 12, 13, 14, 15'inci maddelerine göre kurulması gereken Ön Mali Kontrol Sistemi, İç Kontrol Ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul Ve Esaslara uygun olarak kurulmuştur.

İlerleme Kaydedilmesi Gereken Alanlar

- Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ve Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi bağlamında hazırlanması gereken Kurumsal Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı hazırlık çalışmaları tamamlanmamış olup devam etmektedir.

- Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in 20'nci maddesi ile İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'ın 7'nci maddelerine göre gerçekleştirilmesi gereken, Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri hakkında eğitim çalışmaları halen planlanmakta olup uygulama yapılamamıştır. Üniversite'de Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu kurulmuştur.

- İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'ın 7'nci maddesi ile Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği 3.6, 3.7 ve 3.8 kodlu Standartlar gereği kurulması ve uygulanması gereken İnsan Kaynakları Politikası genel olarak olumlu olmakla birlikte Bulgular dâhilinde yer verildiği üzere bazı idari personel atamalarında hatalı uygulamalara gidildiği tespit edilmiştir.

- Kamu İç Kontrol Rehberi'nin özü itibarıyla belirlenmesi gereken hassas görevlere ilişkin prosedürler, İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu oluşturulmakla birlikte henüz çalışmalarına başlamamış olduğundan tespit edilememiştir.

- İç Kontrol Standartları Tebliği'nin 5 ve 6 sayılı standartları bağlamında tespit edilmesi gereken kurumsal ve iç kontrol riskleri İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu henüz çalışmalarına başlamadığından belirlenememiştir. *Ayrıca bu Kurul tarafından yerine getirilmesi gereken* Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından iç kontrol sisteminin yıllık değerlendirilmesi sonucu hazırlanacak İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporunu'nun değerlendirilmesi ve varsa rapora ilişkin eksiklikler tamamlandıktan sonra uygun görüşüyle üst yöneticinin onayına sunulması görevi de bu durumda yerine getirilememiştir. Böylece, üst yöneticinin onayladığı değerlendirme raporunda yer alan iç kontrol bileşenlerine ilişkin tespit edilebilecek yetersizlikleri gidermek üzere çalışma yapılma imkânı da oluşmamıştır.

- Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'nin 13.5 sayılı standardına göre

www.balioglu.net

oluşturulması gereken yönetim bilgi sistemi, Üniversite'nin kurumsal altyapı ve yazılım sistemi hizmetinin halen Anadolu Üniversitesi tarafından sağlanıyor olması nedeniyle ESTÜ'nün söz konusu hizmetleri kendisinin sunabilmesi amacıyla Bilgi İşlem Daire Başkanlığı bünyesindeki insan kaynağı yapılanmasına, bütünleşik kurumsal bilgi sistemi yazılımlarının geliştirilmesine, gerekli donanım (sunucu, depolama ve ağ bileşenleri) ve sistem odası yatırımlarının yapılmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

- 5018 sayılı Kanun'un 63'üncü maddesine göre kurulabilecek İç Denetim Birimi kurulumunu tamamlamamıştır. 2018 yılında kurulan Üniversite'nin iç denetici kadrosu bulunmamaktadır. Hazine ve Maliye Bakanlığı İç Denetim Koordinasyon Kurulu ile İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik uyarınca yazışma yapılmıştır.

- 5018 sayılı Kanun'un 41'inci maddesine göre ve Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'e uygun olarak hazırlanması gereken 2020 yılı Faaliyet Raporu zamanında hazırlanıp kamuoyuna açıklanmamıştır.

www.balioglu.net

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Eskişehir Teknik Üniversitesi 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Geçici Kabul Noksanları Kesintilerinin Muhasebeleştirilmemesi

Anahtar teslim götürü bedel yapım işlerinde hakediş bedelleri üzerinden %3 oranında hesaplanıp idarece tutulması gereken geçici kabul noksanları kesintisinin hesaplandığı; ancak ilgili hesaba aktarılmadığı ve herhangi bir hesapta da muhasebeleştirilmediği görülmüştür.

Geçici kabul noksanları kesintisi, Yapım İşlerine Ait Tip Sözleşme ile düzenlenmiştir. Tip Sözleşme'nin "Geçici kabul noksanları" başlıklı 30'uncu maddesinde;

"Geçici kabul noksanları için düzenlenen her hakedişte yapılan iş tutarının % 3'ü kadar teminat mektubu alınır ve bu teminat mektubu, geçici kabul noksanı bulunmayan işlerde geçici kabul onay tarihinden sonra, geçici kabul noksanı bulunan işlerde ise bu eksikliklerin tamamlanmasını müteakip, geçici kabul onay tarihinden sonra yükleniciye iade edilir. Fiyat farkı ödenen işlerde teminat tutarı, sözleşme tarihinden itibaren endeks üzerinden güncelleştirilmek suretiyle belirlenir. Yüklenicinin teminat mektubu vermemesi durumunda; düzenlenen her hakedişte yapılan iş tutarının % 3'üne karşılık gelen kısmı tutulur ve bu tutar, geçici kabul noksanı bulunmayan işlerde geçici kabul onay tarihinden sonra, geçici kabul noksanı bulunan işlerde ise bu eksikliklerin tamamlanmasını müteakip, geçici kabul onay tarihinden sonra yükleniciye ödenir. Fiyat farkı ödenen işlerde bu tutar, sözleşme tarihinden itibaren endeks üzerinden güncelleştirilmek suretiyle kesilir. İşin devamı sırasında yüklenicinin hakedişlerden yapılan kesintiler karşılığında teminat mektubu vermesi durumunda idare hesabında tutulan tutar yükleniciye ödenir. Geçici kabul noksanları için alınan teminatlar haczedilemez ve bunların üzerine ihtiyati tedbir konulamaz."

ifadesi yer almaktadır.

www.balioglu.net

Yer verilen Tip Sözleşme hükmüne göre, yüklenici tarafından yapılacak işlerin sözleşme ile fen ve sanat kurallarına uygun yapılmama riskine karşılık "geçici kabul noksanları kesintisi" adı altında güvence bedeli alınması gerekmektedir. Bu bedel, geçici kabulü yapılan işlerde, kabule engel durumların olması halinde idarece kullanılmak üzere kesilip, ilgili hesapta tutulmalıdır. Kesilecek bedel, her hakediş ödemesi sırasında sözleşme bedeli cinsinden gerçekleştirilen iş tutarının %3'ü olarak belirlenmiştir. Bir başka ifadeyle, hakediş ödemeleri gerçekleştirilen işin %97'sine tekabül edecek, geri kalan %3 idarece tutulacaktır.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabının niteliğini düzenleyen 256'ncı maddesinde;

"Alınan depozito ve teminatlar hesabı, mevzuatları gereği nakden veya mahsuben tahsil edilen depozito ve teminatlardan bir yıl içinde iade edilecek olanların izlenmesi için kullanılır."

Aynı Yönetmeliğin Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabının işleyişini düzenleyen 257'nci maddesinde ise;

"Alınan depozito ve teminatlar hesabına ilişkin işlemler aşağıda gösterilmiştir:

a) İhale teminatları;

1) İhalelere katılan isteklilerden mevzuatı gereği nakden alınan geçici teminatlar ile üzerinde ihale kalan isteklilerden nakden alınan veya hakedişlerinden kesilmek suretiyle tahsil edilen kesin teminat ve ek kesin teminatlar bu bölüme kaydedilir.

..."

denilmiştir.

Üniversiteler Ortak Detaylı Hesap Planında, 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabının detay kodları arasında "330.15 Yapım İşleri Tip Sözleşmesinin 30. ve 31. Md. Ger. Al. Tem." yardımcı hesabı bulunmaktadır.

Yapılan açıklamalardan anlaşıldığı üzere, Yapım İşleri Tip Sözleşmesi'nin 30'uncu maddesine istinaden kesilen "Geçici kabul noksanları kesintisi" tutarlarının 330.15 kod numaralı hesapta muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

Eskişehir Teknik Üniversitesi'nde 2020 yılında anahtar teslim götürü bedel usulüyle ihalesi yapılan yapım işlerinde, yapılan iş tutarları ve muhasebeleştirilmesi gereken geçici kabul noksanları kesintisi tutarları aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Tablo 10: Geçici Kabul Noksanları Kesintisi Tablosu

İşin Adı	Sözleşme Fiyatlarıyla Yapılan İş Tutarı (2020 yılı içinde) (KDV hariç)	Hakedişlerden kesilmesi gereken Geçici Kabul Noksanları Kesintisi Tutarı (TL)
İleri Prototipleme Merkezi (İPA) Bina Tadilatı	2.474.969,09	74.249,07
Yemekhane ve Sivil Havacılık Araştırma ve Uygulama Merkezi Binalarına Isıtma Sistemi Kurulması	679.386,46	20.381,59
Mevcut Garaj Cephe Kaplaması	581.392,44	17.441,77
Toplam		**112.072,44**

Tabloda görüldüğü gibi, 2020 yılında devam eden işlerde toplam 112.072,44 TL tutarında geçici kabul kesintisi yapılmıştır. Bu tutar, muhasebe sisteminde herhangi bir hesapta izlenmemektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükmü ve yapılan açıklamalardan anlaşıldığı üzere, geçici kabul noksanları kesintisinin 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında izlenmesi

gerekirken herhangi bir hesapta muhasebeleştirilmemesi nedeniyle Eskişehir Teknik Üniversitesi bilançosunun aktif ve pasifi 112.072,44 TL tutarında eksik görünmektedir.

BULGU 2: Kütüphane Veri Tabanı Abonelik Hizmetlerinin Haklar Hesabında İzlenmeyip Doğrudan Giderleştirilmesi

Kütüphane veya diğer bilgi veri tabanı alımları Mali Hak olarak değerlendirilmeyip doğrudan giderleştirilmektedir.

2020 yılında MatSciNet, APS, Hiperkitap, ECS, Springer, Scival, IOP, Royal Society Of Chemistry veri tabanlarına abonelik için "630.30.06.09.09 Diğer Sermaye Giderleri" koduna kaydedilmek suretiyle toplam 895.207,25 TL ödeme yapılmıştır.

Merkezi Yönetim Bütçe Yönetmeliği'nin 260 Haklar hesabı başlıklı 194'üncü maddesinde Haklar Hesabı'nın bedeli karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanacağı hüküm altına alınmıştır. Bu hükme göre kütüphane veritabanı kullanma ve yararlanma hakkı da hak devam ettiği sürece 260 Haklar Hesabı'nda gösterilmek durumundadır.

www.balioglu.net

Kurum bilançosunda 260 Haklar Hesabı'nda yer alan miktar yalnızca bilgisayar yazılımları, patent ve lisans alımlarına ait olup veri tabanı erişim giderlerini kapsamadığından bu Hesap 895.207,25 TL eksik, buna karşın doğrudan giderleştirme nedeniyle faaliyet sonuçları tablosunda 630 Gider Hesabı bu miktar kadar fazla gözükmektedir.

BULGU 3: Tadilat ve Onarım İşleri Kapsamında Yapılan Değer Artırıcı Harcamaların Maddi Duran Varlıkların Maliyet Bedeline Eklenmeyip Doğrudan Giderleştirilmesi

Taşınmazlara ilişkin değer artırıcı harcamaların, maddi duran varlığın maliyetine eklenmediği, doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 170'inci maddesinin (b) bendinde;

"Maddi duran varlıklar için yapılan değer arttırıcı harcamalar;

1) Maddi duran varlıklar için sonradan yapılan ve o varlığın değerini, kullanım süresini, ürün ve hizmet kalitesini, sağlanan faydayı arttıran veya üretilen mal veya hizmetlerin

üretim maliyetini azaltan her türlü maliyet, ilgili maddi duran varlığın kayıtlı değerine ilave edilir ve amortisman hesaplamasında dikkate alınır." düzenlemesi yer almaktadır.

04.11.2015 tarihli, 29522 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 47 Sıra No'lu Amortisman ve Tükenme Payları Genel Tebliği'nin "Amortisman ve tükenme payı süre ve oranları" başlıklı 6'ncı maddesinin,

- İkinci fıkrasında;

"... maliyet bedeli, 28/12/2006 tarihli ve 2006/11545 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Taşınır Mal Yönetmeliğinin eki listede yer alan dayanıklı taşınırların her biri için 14.000 TL'yi, 13/9/2006 tarihli ve 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelikte yer alan taşınmazlar için 34.000 TL'yi aşmayan duran varlıklar ile tutarına bakılmaksızın Maddi Olmayan Duran Varlıklar ve Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar hesap gruplarında izlenen varlıklar için amortisman oranı % 100 olarak belirlenmiştir. Diğer bir ifadeyle maliyet bedeli bu tutarlara kadar olan duran varlıklar, hesaplara alındığı yılın sonunda tamamen amorti edilir."

- Üçüncü fıkrasında;

"Hesaplarda kayıtlı duran varlıklar için yapılan harcamalardan yukarıda belirtilen limitleri aşanlar değer artırıcı harcama olarak kabul edilir."

- Dördüncü fıkrasında;

"Bu limitler, yapım aşamasındaki maddi duran varlıklar için aktifleştirilen maliyetlerin, geçici ve kesin kabule tabi işlerde geçici kabulün onaylanmasından, diğer hallerde ise işin fiilen tamamlanmasından sonra ilgili varlık hesabına aktarıldığı toplam tutarı için geçerlidir."

hükümlerine yer verilmiştir.

Madde metinlerinden anlaşıldığı üzere, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik dâhilinde işlem gören taşınmazlar için 34.000 TL'yi aşan harcamalar değer artırıcı harcama olarak kabul edilecek ve bu tutarlar ilgili duran varlığın maliyetine eklenecektir.

Nitekim bahse konu Genel Tebliğin 6'ncı maddesinin aşağıda yer verilen fıkralarında ek açıklama getirilmiştir;

www.balioglu.net

- *(9) Maliyet bedeli bu Tebliğde belirtilen limitlerin üzerinde olan duran varlıklar için değer artırıcı olarak kabul edilemeyecek harcamalar varlığın maliyet bedeline eklenmeyerek doğrudan giderleştirilir.*

- *(10) Daha önceki dönemlerde tamamen amorti edilmiş olan duran varlıklar için yapılan harcamalar varlığın maliyet bedeline eklenmeksizin doğrudan giderleştirilir.*

- *(11) Henüz amortisman ayırma süresini tamamlamamış olan duran varlıklar için yapılan değer artırıcı harcamalar, varlığın maliyet bedeline eklenerek kalan amortisman süresince eşit olarak amortisman ayrılır."*

Eskişehir Teknik Üniversitesi'nde, 2020 yılında taşınmazlarla ilgili yapılan değer artırıcı harcamaların tamamı 630 Giderler Hesabı kullanılarak giderleştirilmiştir. Oysaki bu tutarların;

- Yapım (Yatırım) halindeyken, Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 187'nci maddesinde yer alan "*kamu idarelerine ait yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin, geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hâllerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hâllerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılıncaya kadar izlenmesi için kullanılan 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı'na alınarak muhasebeleştirilmesi*" hükmü dâhilinde işlem görmesi;
- Yapım işinin tamamlanmasını müteakiben, ilgisine göre Yönetmelik'in 174'üncü maddesi kapsamında 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı'na veya 176'ıncı maddesi kapsamında 252 Binalar Hesabı'na kayıtlarının sağlanması;
- Değer artırıcı harcamanın ilgilisi taşınmazın henüz muhasebe sisteminde yer almıyor olması durumunda ise Yönetmelik'nin 174, 176 ve 188'nci maddesinde yer alan "… *mevcut olup, hesaplarda yer almayan yeraltı ve yerüstü düzenlerinden / binalardan / yapılmakta olan yatırımlardan envanteri yapılanlar, tespit edilen değerleri üzerinden bu hesaba borç, 500-Net Değer Hesabına alacak kaydedilir*" hükmüne göre işlem yapılması

gerekmektedir.

İlgili duran varlığın maliyetine eklenmeyerek doğrudan giderleştirilen tutarlar aşağıda tablolaştırılmıştır.

www.balioglu.net

Tablo 11: Değer Artırıcı Harcamalar Tablosu

Değer Artırıcı Harcamanın Yer Aldığı Kod	Harcama Tutarı
630.30.06.05.09	1.839.128,41
630.30.06.07.09	3.425.941,76
Toplam	**5.265.070,17**

Yapılan harcamaların varlığın maliyetine eklenmeyerek doğrudan giderleştirilmesi neticesinde, ilgisine göre 251 252, 258 kodlu bilanço hesaplarında 5.265.070,17 TL eksik, 630 Giderler hesabıysa 5.265.070,17 TL fazla görünmektedir.

BULGU 4: Taşınmaz Kaydına İlişkin Form ve Cetvellerin Tamamlanmaması ve Taşınmaz Değerlerinin Mali Tablolara Yansıtılmaması

Taşınmazların kaydı ile görevli ve yetkili birimlerce hazırlanması gereken formların ve icmal cetvelinin Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in öngördüğü şekilde hazırlanmadığı ve bu belgelere dayanılarak yapılması gereken taşınmaz muhasebe kayıtlarının yapılmadığı görülmüştür.

www.balioglu.net

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in, "Kayıt ve kontrol işlemleri" başlıklı 5'inci maddesinde;

"(1) Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır. Kayıtların belgeye dayanması esastır.

...

Ek 1'deki Kayıt Planının "Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar" başlığı altında yer alan taşınmazlar maliyet bedeli üzerinden, bu taşınmazlardan maliyet bedeli belirlenemeyenler ise rayiç değerleri üzerinden kayıtlara alınır. Ancak;

a) Ek 1'deki Kayıt Planının "Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar" başlığı altında yer alan taşınmazlardan maliyet ve rayiç bedeli belirlenemeyen taşınmazlar,

b) Ek 1'deki Kayıt Planının "Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar" başlığı altında yer alan taşınmazlardan sadece ekonomik olarak değerlendirmeye konu olanlar ile kamusal ihtiyaçlarda kullanılan taşınmazlar,

c) Ek 1'deki Kayıt Planının "Orta Malları" başlığı altında yer alan taşınmazlar,

ç) Ek 1'deki Kayıt Planının "Genel Hizmet Alanları" başlığı altında yer alan taşınmazlar,

d) Bakanlık tarafından iz bedeli ile takip edilmesine karar verilen taşınmazlar,

iz bedeli üzerinden kayıtlara alınır.

…

(5) Kayıt işlemleri; taşınmaz giriş ve çıkış kayıtlarının tutulması ve ilgili cetvellere kaydedilmesi süreçlerini kapsar."

hükümleri yer almaktadır.

www.balioglu.net

Buna göre, taşınmazların kayda alınması, söz konusu hükümde belirtilen formların hazırlanması ile mümkündür. Ayrıca, taşınmazların özellikleri gereği yer aldıkları formlara göre, kayda alınacak değerinin belirlenme şekli de farklılık göstermektedir. Formların hazırlanması, taşınmazlarla ilgili giriş-çıkış işlemlerinin takip edilmesinin yanında, taşınmaz değerlerinin gerçeğe uygun bir şekilde belirlenmesini ve muhasebe kayıtlarına bu şekilde geçirilmesini sağlamaktadır.

Yukarıda anılan 5'inci maddenin 6'ıncı ve 7'inci fıkralarında ise;

"(6) Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin mülkiyetinde, yönetiminde ve kullanımında bulunan taşınmazların kaydı ve yönetimi ile ilgili olarak bu Yönetmelik gereğince yapılması gereken kayıt ve kontrol işlemleri; kuruluş kanunları ile özel mevzuatlarındaki hükümler uyarınca, bu idarelerin yetkili ve görevli birimleri tarafından yapılır.

(7) Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, bu Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslara göre, harcama yetkilileri tarafından görevlendirilecek personele yaptırılabilir."

denilerek, formların hazırlanması ile görevli birim ve personellere ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.

Taşınmaz icmal cetveli ise, mezkûr Yönetmelik'in "Kayıt şekli" başlıklı 7'inci maddesinde şu şekilde düzenlenmiştir;

"(2) Kamu idarelerinin taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince hazırlanan bu formlar taşınmaz icmal cetvelleri hazırlanmak üzere mali hizmetler birimine gönderilir. Mali hizmetler birimince bu formlar konsolide edilerek bu Yönetmeliğin ekinde (Ek 7) bulunan örneğe uygun şekilde taşınmaz icmal cetvelleri oluşturulur.

(3) İcmal cetvellerinde, kayıt planında belirtilen unsurların her biri için bir satır ayrılır ve bu taşınmazlara ilişkin adet, yüzölçüm ve değer toplamları belirtilir."

Yer verilen mevzuat hükümlerinden anlaşıldığı üzere, taşınmaz kaydı ile ilgili birimin, söz konusu formları tutarak kayda ilişkin görevleri yerine getirmesi, bu formların da Mali Hizmetler Birimince "İcmal Cetveli" hazırlanarak konsolide edilmesi gerekmektedir.

Yönetmelik, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun 60'ncı maddesinde sayılan görevleri yürüten birim olarak Mali Hizmetler Birimini tanımlamıştır. Bahse konu maddede sayılan görevler, üniversitelerde Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yürütülmektedir. Bu itibarla, Taşınmaz İcmal Cetveli hazırlamakla görevli olan birim Strateji Geliştirme Daire Başkanlığıdır.

www.balioglu.net

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in ekinde yer alan formların olması gerektiği ölçüde hazırlanmaması ve taşınmaz icmal cetvelinin oluşturulmaması; 250 Arazi ve Arsalar, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri ve 252 Binalar Hesaplarına kayıt yapılmaması sonucunu doğurarak, bilanço hesaplarının gerçeği yansıtmamasına sebebiyet vermektedir.

BULGU 5: Bilançoda Döner Sermaye İşletmesi'ne Yatırılan Sermaye Tutarının Hatalı Gösterilmesi

Eskişehir Teknik Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi sermayesi kayıtları ile Üniversite kayıtları arasında tutarsızlık bulunmaktadır.

Merkezî Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin

- 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı'na ilişkin işlemleri düzenleyen 163'üncü maddesinde döner sermayeli kuruluşlara gerek nakdi ve gerekse ayni sermaye şeklinde yapılacak iştiraklerin gerçeğe uygun değerleri ile bu hesaba

kaydedileceği; sermaye katılımı tutarlarının döner sermayeli kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarla eşit olması gerektiği,

- İlgili hesabın işleyişini düzenleyen 164'üncü maddesinde ise döner sermayeli kuruluşlara taahhüt edilen sermaye tutarlarının bu hesaba borç, 247 Sermaye Taahhütleri Hesabına alacak kaydedileceği

hüküm altına alınmıştır.

Hem Üniversite'nin, hem de Döner Sermaye İşletmesi'nin bilançolarında yukarıda sözü edilen hesaplarla ilgili kayıtlar açıklanan düzenlemelere aykırıdır.

Üniversite'nin 2020 yılı bilançosunda hem 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı, hem de 247 Sermaye Taahhütleri Hesabı (-) 1.000 TL devir vermiş gözükmektedir. Eskişehir Teknik Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği'nde işletmenin sermaye limitinin 1.000 TL olduğu yazılmıştır. Eskişehir Teknik Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2020 yılı bilançosu incelendiğinde 500 Sermaye Hesabı'nda 7,00 TL; 501 Ödenmemiş Sermaye Hesabı (-)'nda ise 1,00 TL görülmektedir. Her dört kayıt da muhasebe kuralları bakımından birbirine uyumsuzdur. Bu kayıtlardan yalnızca bir tanesinin aşağıda yazıldığı haliyle doğru olması gerekmektedir;

www.balioglu.net

Üniversite bilançosu göz önünde bulundurulduğunda;

- Ya Üniversite nakdi ya da ayni olarak 1.000 TL sermaye koymuştur,
- Ya da Üniversite henüz düzenlemelere uygun olarak sermaye koymamış, koymayı taahhüt etmiştir,

Döner Sermaye İşletmesi bilançosu göz önünde bulundurulduğunda;

- Ya Üniversite hiç sermaye koymamış, İşletme kendi imkânlarıyla sermaye sağlamış;
- Ya da Üniversite 6 TL sermaye koymuş, 1 TL sermaye taahhüt etmiştir.

Yukarıdaki dört ihtimalden doğru olandan yola çıkarak diğer üç hesapta uyumun sağlanması gerekmektedir. Gerekli kontrollerin uygulanarak kesin bir sonuca ulaşılması sonrası bilançoda yer alan 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı veya 247

Sermaye Taahhütleri Hesabı (-)'nın doğru bilgi vermesi sağlanmalıdır. 2021 yılında muhasebe sisteminde gereken düzeltme yapıldı ise de düzeltmenin 2020 mali tablolarına etkisi olmamıştır.

BULGU 6: Üniversitenin Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Ödenmemiş Borçlarının Mali Tablolarda Gösterilmemesi

Üniversitede görev yapmakta iken emekliye ayrılanlara ödenen ikramiyeler ile ölüm yardımları, dul ve yetimlere ödenen miktarlar, makam - temsil tazminatı prim borçlarından oluşan Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) 'nın faturalı alacaklarının muhasebe kayıtlarında görünmediği ve mali tablolara yansımadığı tespit edilmiştir.

5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu'nun Ek 68'inci Maddesi'ne göre makam veya yüksek hâkimlik tazminatları Emekli Sandığınca (Güncel olarak Sosyal Güvenlik Kurumunca) ödenmesini müteakip iki ay içinde Genel Bütçeye giren kurumlardan ayrılanlar için Hazineden, diğerleri için son kurumlarından faturası karşılığında tahsil edilir.

5434 sayılı Kanun'un 89'uncu maddesinin 11'inci fıkrası gereğince Sosyal Güvenlik Kurumunca ödenen emekli ikramiyeleri, düzenlenecek fatura üzerine Sayıştay ve Danıştay başkanları için kendi kurumları, diğerleri için emekliye sevk onayını veren kurum tarafından karşılanır. Bu fıkraya göre Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak ödemelerin, fatura düzenlenmesini müteakip iki ay içinde Sosyal Güvenlik Kurumuna aktarılması zorunludur.

www.balioglu.net

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 368 Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabının "niteliği" konulu 288'inci maddesinde aşağıdaki hüküm yer almaktadır.

"(1) Vadesi geçmiş, ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi ve diğer yükümlülükler hesabı, kanuni süresi içinde ödenmeyen vergi ve diğer yükümlülükler ile ertelenen veya taksitlendirilen vergi ve diğer yükümlülüklerin izlenmesi için kullanılır.

(2) Uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki kamuya olan ertelenmiş veya taksitlendirilmiş borçlar hesabında kayıtlı vergi ve diğer yükümlülüklerden dönem sonunda erteleme veya taksitlendirme süresi bir yılın altına inenler bu hesaba kaydedilir."

Mali Tabloların Sunulması başlıklı 1 sayılı Devlet Muhasebe Standardı'nda "*Genel amaçlı malî tabloların amacı, kaynak tahsisine ilişkin kararların alınması ve değerlendirilmesinde geniş çaptaki kullanıcı kitlesi için yararlı olan; idarenin malî durumu, performansı ve nakit akışları hakkındaki bilgileri sağlamaktır. Malî tablolar, bu amaçların*

gerçekleştirilebilmesi için; kamu idarelerinin varlıkları, yükümlülükleri, öz kaynakları, gelirleri, giderleri ve nakit akışları hakkında bilgi verir. Malî tabloların, kullanıcıların karşılaştırma yapabilmelerini mümkün kılmak için önceki dönemin verilerini de içermeleri ve açıklamaları ile birlikte herkes tarafından anlaşılmalarını sağlayacak şekilde hazırlanmaları esastır. Malî tablolar, idarenin raporlama tarihindeki kaynakları ve yükümlülükleri ile raporlama tarihleri arasındaki kaynak akımı hakkında bilgi sağlar. Malî tabloların hazırlanması esnasında, malî tabloların hazırlanmasından sorumlu kişilerce kamu idaresinin faaliyetini sürdürebilirliğine ilişkin bir değerlendirme yapılmalıdır. Kamu idaresinin tasfiyesi veya faaliyetinin durdurulması ya da bundan başka seçeneğin olmadığı durumlar söz konusu olmadığı sürece malî tablolar, kamu idaresinin sürekliliği varsayımına dayanılarak hazırlanmalıdır. Gelecek dönemlere ait olarak önceden tahsil edilen gelirler ile cari dönemde tahakkuk eden ancak, gelecek dönemlerde ödenecek olan giderler tahakkuk tarihinde muhasebeleştirilir ve bilânçoda gösterilir." denilmektedir.

Üniversite'nin Sosyal Güvenlik Kurumu'na olan 427.772,15 TL'si anapara, 35.897,75 TL'si gecikme zammı olan toplam 463.669,90 TL tutarındaki borcunun muhasebe sistemine "368 Vadesi geçmiş, ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi ve diğer yükümlülükler hesabı" dâhilinde kaydedilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

Sosyal Güvenlik Kurumu'nca faturalandırılan miktarlardan kaynaklanan 463.669,90 TL tutarındaki borcun muhasebe sistemine kaydedilmemesi nedeniyle 2020 hesap dönemi sonu itibarıyla bilanço 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı'nı içermemektedir. Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi (BKMYS)'de yapılan güncelleme ile 2021 yılında Kurum muhasebe sisteminde gereken düzeltme yapıldı ise de düzeltmenin 2020 mali tablolarına etkisi olmamıştır.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Üniversite Mülkiyetinde Bulunan Ticari İşletmelerin Pazarlık Usulüyle Kiraya Verilmesi

Üniversite'nin mülkiyetinde bulunan taşınmazların ticari faaliyet yürütülmesi amacıyla Pazarlık Usulüyle kiraya verilmek suretiyle ihale edildiği görülmüştür.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde, genel bütçeye dâhil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinin bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütüleceği hüküm altına alınmıştır.

Kanun'un "İhalelerde Kapalı Teklif Usulünün Esas Olduğu" başlıklı 36'ncı maddesine göre ise yukarıda anılan 1'inci maddede yazılı işlere ilişkin ihalelerde, tekliflerin gizli olarak verilmesini sağlayan kapalı teklif usulü esastır.

Kanun'un 51'inci maddesinin birinci fıkrasının "g" bendinde Pazarlık Usulüyle ilgili olarak kullanışlarının özelliği, idarelere yararlı olması veya ivediliği nedeniyle kapalı veya açık teklif yöntemleriyle ihalesi uygun görülmeyen, Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malların kiralanması, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralanması ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi pazarlık usulüyle yapılabileceği düzenlenmiştir.

www.balioglu.net

Madde hükmünden anlaşılacağı üzere taşınmazların pazarlık usulüyle kiralanabilmesi için taşınmazın, Devletin özel mülkiyetindeki veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlardan olması ve işin özelliği, idareye yararlı olması veya ivediliği gereği kapalı ya da açık teklif yöntemlerinin kullanılmasının mümkün olmaması durumlarının mevcudiyeti gerekmektedir. Dolayısıyla taşınmaz kiralamasında pazarlık usulünün Devlete ait taşınmazlar kavramının karşılığı olan genel bütçeli kuruluşlara ait taşınmazlar, bir başka anlatımla tapuda Hazine taşınmazı olarak kayıtlı taşınmazlar dışında uygulanması olası görülmemektedir.

Nitekim Danıştay Başkanlığı 13. Dairesinin gerek 6874 karar numarası ile 21.10.2008 tarihinde bir belediye ile ilgili olarak vermiş olduğu temyiz kararı, gerekse Hacettepe Üniversitesinin Beytepe AVM ile ilgili olarak verdiği 23.03.2012 tarihli yürütmeyi durdurma kararı incelendiğinde; ilgili madde hükmünün Devletin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında olan yerler için uygulanabileceği, Üniversitenin özel mülkiyetinde bulunan yerlerin Devletin özel mülkiyetindeki bir yer gibi değerlendirilemeyeceği ve bu nedenle de Üniversitenin 2886 sayılı Kanun'un 51'inci maddesi, birinci fıkrası "g" bendine göre hiçbir şekilde ihale yapılamayacağı belirtilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde söz konusu kiralama ihalelerinin pazarlık usulüyle yapılmasının mümkün olmadığı değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumları Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği Hükümlerine Aykırı Atama Yapılması

Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumları Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği'nin görevde yükselme suretiyle atama için öngördüğü başvuru tarihinde belirli görevlerde çalışıyor olmak ve açılacak sınavda başarılı olmak kriterlerine aykırı olarak fakülte sekreterliklerinden şube müdürlüklerine atama yapıldığı; yine bir personelin sınavsız ve eğitim durumu itibarıyla mümkün olmayacak şekilde unvan değişikliği yapılarak atamasının gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

Yukarıda anılan Yönetmelik'in "Görevde yükselme sınavı sonucu atanacaklarda aranacak özel şartlar" başlıklı 7'nci maddesinin 1'inci fıkrasında;

"*Bu Yönetmeliğe tabi kadrolara görevde yükselme suretiyle yapılacak atamalarda aranacak özel şartlar aşağıda belirtilmiştir.*

a) Çiftlik müdürü, yurt müdürü, hastane müdürü, müze müdürü, şube müdürü kadrolarına atanabilmek için;

1) En az dört yıllık yüksek öğrenim mezunu olmak,

2) İlan edilen kadrolar için belirlenen başvuru süresinin son günü itibarıyla, yükseköğretim üst kuruluşları ile yükseköğretim kurumlarında şef, koruma ve güvenlik şefi, uzman, sivil savunma uzmanı, araştırmacı, basın ve halkla ilişkiler müşaviri, müze araştırmacısı, çözümleyici, başhemşire, müdür yardımcısı kadrolarından birinde veya en az lisans düzeyinde öğrenim gerektiren unvan değişikliğine tabi kadrolardan birinde çalışıyor olmak,"

Aynı Yönetmelik'in "Sınav şartı" başlıklı 10'uncu maddesinin ilk fıkrasında "*Görevde yükselme suretiyle atanacakların yazılı ve sözlü sınavda başarılı olmaları gerekir*" şartı getirilmiştir.

S... T..... 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 52'nci maddesinin "*Fakülte, enstitü ve yüksekokul sekreterinin atanması, ilgili dekan ve müdürün önerisi üzerine rektör tarafından yapılır*" hükmü ile Yükseköğretim Üst Kuruluşları İle Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin üniversite Genel Sekreteri kadrosunu düzenleyen 27'nci maddesi gerekçe gösterilerek ve Eskişehir Teknik Üniversitesi Yönetim

www.balioglu.net

Kurulu'nun 30.09.2019 tarihli ve 29 sayılı kararı ile Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı'na tahsisli 1'inci derece şube müdürlüğü kadrosuna sınavsız ataması yapılmıştır. Ayrıca başvuru süresinin son günü itibarıyla, yükseköğretim üst kuruluşları ile yükseköğretim kurumlarında şef, koruma ve güvenlik şefi, uzman, sivil savunma uzmanı, araştırmacı, basın ve halkla ilişkiler müşaviri, müze araştırmacısı, çözümleyici, başhemşire, müdür yardımcısı kadrolarından birinde veya en az lisans düzeyinde öğrenim gerektiren unvan değişikliğine tabi kadrolardan birinde çalışıyor olduğunu gösteren belge de sunulamamıştır.

Aynı şekilde S.... Y....'in Eskişehir Teknik Üniversitesi Yönetim Kurulu'nun 17.12.2019 tarihli ve 38 sayılı kararı ile Personel Dairesi Başkanlığı'na tahsisli 1'inci derece şube müdürlüğü kadrosuna mevzuata aykırı olarak sınavsız ataması yapılmıştır. Yine unvan değişikliğine tabi kadrolardan birinde çalışıyor olduğunu gösteren belge de sunulamamıştır.

Yönetmelik'in "Unvan değişikliğine tabi kadrolara yapılacak atamalarda aranacak özel şartlar" başlıklı 9'uncu maddesinin ilk fıkrasında aşağıdaki şart yer almaktadır;

"*Unvan değişikliği sınavı sonucu yapılacak atamalarda aranacak şartlar unvanlar itibarıyla aşağıda belirtilmiştir.*

..

b) (Değişik:RG-11/3/2017-30004) Mühendis, mimar, şehir plancısı, bölge plancısı, jeolog, hidrobiyolog, hidrolog, jeomorfolog, fizikçi, jeofizikçi, matematikçi, istatistikçi, uçak kontrol makinisti, ekonomist, kimyager, heykeltıraş, arkeolog, astronom, kaptan, veteriner hekim, sosyal çalışmacı, biolog, psikolog, sosyolog, bakteriolog, odyolog, fizyoterapist, diyetisyen, pedagog, çocuk gelişimcisi, çocuk eğitimcisi, çocuk eğiticisi, sağlık fizikçisi kadrolarına atanabilmek için;

1) Fakülte veya yüksekokulların ilgili bölümlerinden mezun olmak,"

Yönetmelik'in "Unvan değişikliği sınavına ilişkin esaslar" 19'uncu maddesine göre; "*Bu Yönetmelik kapsamındaki personelin 5 inci maddede belirtilen unvan değişikliğine tabi kadrolara atanması, bu Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yapılacak unvan değişikliği sınavı sonundaki başarısına göre gerçekleştirilir*."

M.... K... 4 yıllık Fen Edebiyat Fakültesinden "Matematikçi" olarak mezun olmuştur. Üniversite Bilgi İşlem Daire Başkanlığı Matematikçi kadrosunda çalışmakta iken önce Ulaştırma Bilimleri Fakültesi Genel İdare Hizmetleri sınıfı Enstitü Sekreteri kadrosuna,

www.balioglu.net

sonrasında 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 71 ve 76'ncı maddeleri dayanak gösterilerek Bilgi İşlem Daire Başkanlığı dâhilinde 1'inci dereceden İstatistikçi kadrosuna sınıf ve unvan değişikliği ile mevzuata aykırı olarak sınavsız ve (Üniversitelerin İstatistik bölümünden mezun olmaması durumu itibarıyla) öğrenim durumu uygun olmayacak şekilde atanmıştır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 3'üncü maddesinde "*Devlet kamu hizmetleri görevlerine girmeyi, sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi, görevin sona erdirilmesini liyakat sistemine dayandırmak ve bu sistemin eşit imkânlarla uygulanmasında Devlet memurlarını güvenliğe sahip kılmaktır*." ilkesine yer verilmiştir. Yukarıda anılan Yönetmelik'in 1'inci maddesindeki "*Bu Yönetmeliğin amacı, liyakat ve kariyer ilkeleri çerçevesinde, hizmet gerekleri ve personel planlaması esas alınarak yükseköğretim üst kuruluşları ile yükseköğretim kurumları memurlarının görevde yükselme ve unvan değişikliğine ilişkin usul ve esasları belirlemektir*." cümlesi de liyakatin önemini vurgulamaktadır. Personel atamalarında liyakati sağlamaya yönelik şartları uygulamayarak işlem yapılması aynı zamanda bu işlemler bakımından hukuki yokluk sonucunu doğurmaktadır. Personel atamalarında mevzuat hükümlerinin uygulanması liyakatin sağlanmasında en büyük güvence durumundadır.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
https://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net